

GEZONDE SCHOOL IN 2021

Ieder kind verdient het om gezond op te groeien en daarmee een optimale kans te hebben op een goede toekomst. Dat vraagt om een samenleving waarin jeugd en jongeren zich in een gezonde en duurzame omgeving kunnen ontwikkelen, zodat zij nu en op een latere leeftijd volwaardig kunnen participeren. Daarom maken wij samen met onderwijsprofessionals een gezonde leefstijl vanzelfsprekend voor leerlingen en studenten. Om dit te bereiken is het nodig dat in de hele school aandacht is voor een gezondheidsthema, dus in de lesstof, in de schoolomgeving, in signalering en in het beleid. Deze integrale aanpak is de essentie van de Gezonde School-aanpak.

Met deskundig advies en praktische tools geven we richting aan gezonde scholen van nu en morgen. Scholen kunnen daarbij gebruik maken van ondersteuning of zelfstandig met de Gezonde School-aanpak aan de slag. En blinkt een school uit in structurele aandacht voor gezondheid? Dan kan de school een themacertificaat van vignet Gezonde School behalen en mag de school zich gedurende drie jaar een Gezonde School noemen.

De aanpak helpt scholen een échte Gezonde School te worden. Als groeiplaats voor een fitte en vitale samenleving. Met gezonde kinderen en jongeren die lekker in hun vel zitten, gezonde keuzes maken en opgroeien tot volwassenen voor wie een gezonde leefstijl wél vanzelfsprekend is.

6 strategische doelen voor eind 2024

Waar werken wij naar toe?

Voor de programmaperiode 2021-2024 ligt de focus op het bereiken van alle scholen, kwaliteit en structurele borging. Met gebundelde krachten zet het programma erop in om een gezonde leefstijl nog steviger te verankeren in alle scholen binnen het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en het mbo.

1 Eenderde van alle schoollocaties in Nederland werkt eind 2024 met de Gezonde School-aanpak.

2 Steeds meer scholen in het primair-, speciaal-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs vinden bij Gezonde School inspiratie en mogelijkheden om met de Gezonde School-aanpak aan de slag te gaan.

3 Wanneer scholen werken aan gezondheidsbevordering dan doen zij dit **planmatig, structureel en integraal**, waardoor zij blijvend aan de slag zijn met gezondheidsbevordering.

4 Het **netwerk aan professionals** die op of rondom scholen werken aan gezondheidsbevordering van de jeugd is in omvang toegenomen en het trainingsaanbod voor deze professionals is geoptimaliseerd.

5 Het programma **Gezonde School is steviger verankerd** in het lokale en regionale gezondheidsbevorderingsbeleid en in bijbehorende bestaande structuren en netwerken.

6 De legitimiteit van het programma - als **hét kanaal richting het onderwijs** als het gaat om het bevorderen van een gezonde leefstijl van leerlingen, studenten en medewerkers - is eind 2024 vergroot.

input van de
GSA's

Gezonde School-adviseurs zijn gevraagd naar meest belangrijke verbeterpunten. Volgens hen zijn dat de borgingsvraagstukken, de administratieve druk op scholen bij het gebruik maken van de regelingen en de mogelijkheden om meer maatwerk te leveren aan nieuwe scholen of aan scholen die geen gebruik (kunnen) maken van de regelingen. Op basis van hun input zijn de informatie- en communicatiemiddelen verbeterd.

35%

Gemiddeld zet 35% van de deelnemende scholen een regeling specifiek in voor een van de kwetsbare doelgroepen; leerlingen en studenten in het speciaal (voortgezet) onderwijs, vmbo basis en kader en mbo entree en niveau 2.

Wat hebben we bereikt in 2021?

Scholen kunnen één of meer stimuleringsregelingen aanvragen bij Gezonde School. Een regeling bestaat uit een geldbedrag en/of advies en ondersteuning van een Gezonde School-adviseur.

De positieve ontwikkelingen van de afgelopen jaren zetten ook in 2021 door:

Het professionaliseringsaanbod voor onder meer de Gezonde School-coördinatoren is in 2021 geoptimaliseerd. De coronamaatregelen hebben deze doorontwikkeling versneld; er zijn meer online bijeenkomsten, e-learning, podcasts, animaties en makkelijk deelbare PowerPoints. Deze ontwikkelingen dragen

8!

bij aan een verbeterd leerklimaat. De waardering van het professionaliseringsaanbod is gestegen naar een ruime 8.

31%
po-so

52%
vo-vso

33%
mbo

De eerste doelstelling van deze programmaperiode is met behulp van diverse (financiële) impulsen al in 2021 bereikt: er waren 3.025 scholen aan de slag met de Gezonde School-aanpak via een van de regelingen of hebben een vignet behaald. Dat is in totaal 34% van alle scholen in Nederland; 31% van alle po-so scholen, 52% van alle vo-vso scholen en 33% van alle mbo locaties. Voor 2024 is deze daarom bijgesteld naar 40%.

De stimuleringsregeling 'Watertappunten' is geëindigd in 2021. In totaal zijn met deze regeling

1.031
watertappunten
geïnstalleerd op
855
schoollocaties.

1.118

scholen 'lekker naar buiten'

De regeling 'Lekker naar Buiten!' van het programma Jong Leren Eten heeft 466 scholen in 2021 geholpen om meer en op een ludieke en interactieve wijze aandacht te besteden aan gezonde voeding en kinderen te leren over herkomst en duurzaamheid van voeding. In totaal zijn er 1.118 scholen de afgelopen jaren 'lekker naar buiten' gegaan.

341 Gezonde School-adviseurs actief

Scholen worden bij alle regelingen ondersteund in het werken met de integrale en planmatige Gezonde School-aanpak met een financiële bijdrage, deskundigheidsbevordering en adviesuren van een Gezonde School-adviseur. Er zijn 341 Gezonde School-adviseurs actief bij de 25 GGD'en. Scholen waarderen de ondersteuning van de Gezonde School-adviseurs enorm.

bij de
GGD'en **25**

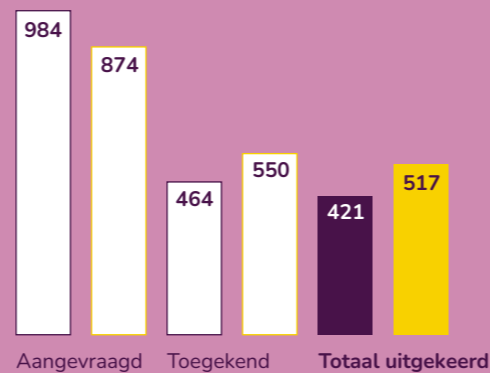
Gezonde School in cijfers

Ondersteuningsaanbod

Elk jaar stelt Gezonde School ondersteuningsaanbod beschikbaar voor scholen (locaties). Ook in 2020-2021 kregen veel scholen zo een steuntje in de rug om te werken aan een gezonde leefstijl op school. Het aanbod bestaat uit: advies, scholing, een geldbedrag en een aanpak gebaseerd op inzichten uit wetenschap én praktijk.

- Ronde 2020 (schooljaar 2020/2021)
- Ronde 2021 (schooljaar 2021/2022)

Aantal aanvragen, toekenningen en uitkeringen van het ondersteuningsaanbod:

Vignet

Scholen(locaties) die een vignet behalen, ontvangen een certificaat en een plaquette en mogen zich gedurende drie jaar een Gezonde School noemen.

Aantal schoollocaties met een geldig vignet Gezonde School per onderwijstype.

	2021	% van totaal aantal scholen in NL*
po-so	1.368	21%
vo-vso	344	23%
mbo	78	11%
Totaal per jaar	1.790*	20%

* Deze scholen hebben in totaal 2.522 geldige themacertificaten; scholen kunnen meer dan één geldig themacertificaat behalen

Gezonde School-impuls

De regeling Gezonde School-impuls is tot stand gekomen vanuit een intensivering uit het Nationaal Preventie-akkoord. Deze impuls gelden zijn voornamelijk besteed aan de taakuren van een Gezonde School-coördinator en de aanschaf van een Gezonde School-activiteit.

Aantallen van de regeling Gezonde School-impuls in 2021 per onderwijstype.

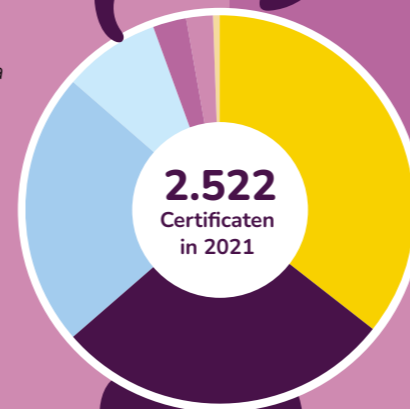
	po-so	vo-vso	mbo	Totaal
Aangevraagd	160	127	73	360
Toegekend	160	126	73	359
Totaal uitgekeerd	160	126	73	359

Werken aan gezondheidsthema's

De school werkt met de Gezonde School-aanpak planmatig aan één of meerdere gezondheidsthema's. Een school(locatie) kan toewerken naar de aanvraag van een themacertificaat van het vignet Gezonde School. Hiermee laat de school (locatie) zien dat er structureel gewerkt wordt aan dat gezondheidsthema.

Aantal geldige themacertificaten per thema

- Voeding 708
- Bewegen en Sport 901
- Welbevinden 570
- Roken, Alcohol en drugs 70
- Relaties en Seksualiteit 209
- Milieu en Natuur 54
- Fysieke Veiligheid 10

Stimuleringsregeling Gezonde relaties en Seksualiteit

Aandacht voor relaties en seksualiteit is al vanaf jonge leeftijd belangrijk. Zowel thuis als op school. Hierdoor krijgen kinderen en jongeren op tijd informatie over onderwerpen als gezonde relaties, fijn en veilig vrijen en grensoverschrijdend gedrag. Ook durven zij vragen te stellen over seksuele en genderdiversiteit, sexting, wensen en grenzen. Dit draagt bij aan een positieve en gezonde seksuele ontwikkeling. De stimuleringsregeling Gezonde Relaties & Seksualiteit is erop gericht om scholen die aandacht willen besteden aan het thema Relaties en seksualiteit te stimuleren en ondersteunen.

Aantal uitkeringen per ronde:

* Ntb: nader te bepalen, deze cijfers nog niet definitief, worden bepaald na de verantwoordingsperiode van ronde 5 en 6 in kwartaal 3 van 2023

Nieuwe producten & diensten

Om het werken met de Gezonde School-aanpak voor scholen te vergemakkelijken, zijn er verschillende nieuwe producten en diensten (door)ontwikkeld:

Nieuwe thema's zijn beschreven en toegevoegd aan het aanbod.

Themascans om het integraal werken aan een thema kort en krachtig inzichtelijk te maken.

Wat vind jij?

Materialen die helpen bij leerlingparticipatie en het bevorderen van de ouderbetrokkenheid, zoals de Discussiekaarten 'Wat vind jij?'.

Erkende interventies binnen het aanbod Gezonde School-activiteiten zijn met regelmaat en op verschillende manieren onder de aandacht gebracht bij scholen en Gezonde School-adviseurs.

Ondersteunende processen zijn geoptimaliseerd, zoals het proces rondom het klantcontact en de toetsing en invulling van kwaliteitseisen van het vignet Gezonde School. Bij de verbetering van de processen stond kwaliteit voorop, met nog meer aandacht voor de wijk en leefstijl van medewerkers van de school.

Start van brede verkenning naar de vormgeving, inhoud en technische specificaties van een technische tool om scholen zelfstandig en nog meer op maat te laten werken met de Gezonde School-aanpak.

Verbinding en samenhang

Gezonde School werkt continu (samen) aan verbinding met initiatieven en stakeholders die actief zijn op het snijvlak van onderwijs en gezondheidsbevordering. Enkele resultaten uit 2021:

Via het Gezonde School-panel, twee communicatie-onderzoeken, focusgroepen en interviews met scholen en Gezonde School-adviseurs is informatie opgehaald over de doorontwikkeling van Gezonde School. Uit deze onderzoeken, de afname van TestJeLeefstijl en de grote vraag naar deelname aan de verschillende stimulerings- en flankerende regelingen van Gezonde School blijkt dat de aandacht voor het werken aan een gezonde leefstijl in het onderwijs groeit.

Intensieve en succesvolle samenwerkingen

Een stakeholderanalyse heeft relevante landelijke en regionale partijen in kaart gebracht, waarmee Gezonde School in gesprek is gegaan om kansen en mogelijkheden voor samenwerking te bespreken. Zo werken we onder meer intensief en succesvol samen met Gezonde Basisschool van de Toekomst en ontwikkelen we samen met de opleidingen de post-hbo opleiding Specialisatie Sportieve en Gezonde School.

Het belang van aandacht voor een gezonde leefstijl op school is inhoudelijk op de agenda gezet bij een aantal andere partijen, zoals de lerarenopleidingen.

Het programma heeft verschillende betrokken departementen geadviseerd bij beleidsnota's over gezonde leefstijl op school.

Praatplaten

Met Gezonde Basisschool voor de Toekomst en JOGG zijn praatplaten ontwikkeld waarin de samenhang tussen de partijen en Gezonde School is gevisualiseerd.

Communicatie & inspiratie

Er zijn twee nieuwe animaties gemaakt: een over de Gezonde School-aanpak en een die uitleg geeft over het gebruik van Mijngezondeschool.nl.

1000
deelnemers
online congres

Aan het online congres 'Gezonde School NEXT!' op 31 maart deden 1000 deelnemers mee. Naast 9 studiogesprekken waren er 50 workshops met in totaal ruim 100 sprekers. 60% van de deelnemers was werkzaam op een school.

In 2021 zijn er 7 nieuwsbrieven uitgebracht. Het aantal abonnees op de nieuwsbrief in 2021 steeg van 5800 naar 6.289.

6.289
abonees

381
abonees

Het aantal abonnees op de Partner Update, een gezamenlijke uitgave voor samenwerkingspartners met het programma Gezonde Kinderopvang steeg van 365 naar 381.

Gezonde School publiceerde in 2021 in totaal 309 Tweets, 284 Facebookposts 364 LinkedIn posts. Gezonde School heeft via social media een groeiend bereik met in 2021 in totaal:

6.670
volgers op Twitter

1.641
volgers op Facebook

1.915
volgers op LinkedIn

Er zijn inspirerende praktijkverhalen van scholen gepubliceerd op [Gezondeschool.nl/inspiratie](https://www.gezondeschool.nl/). Onderwijsprofessionals vertellen over hun ervaringen met het werken aan een gezonde leefstijl op school en delen hun tips hiervoor.

140.396
bezoekers
Gezondeschool.nl
in 2021

